

پایتخت‌های در حال تخریب!

توسعه شهرنشینی، فرایندی انکارناپذیر و حیاتی برای پیشرفت اقتصادی و اجتماعی هر ملت است، اما هنگامی که این توسعه با نگاهی کوتاه‌مدت، بدون در نظر گرفتن لایه‌های تاریخی و هویت فرهنگی شهر اجرا می‌شود، به جای نوآوری، به تخریب میراثی می‌انجامد.

در ایران که گهواره تمدن‌های کهن است، این تقابل روز به روز حادث می‌شود. از پایتخت تا شهرهای تاریخی و مذهبی، پروژه‌های زیرساختی، ساخت‌وسازهای بی‌رویه و حتی فرسایش ناشی از آلودگی شهری، موزه‌های روباز ما را به گورستان‌های خاموش تبدیل کرده‌اند.

فراموشی لایه‌های تاریخی

توسعه شهری مدرن عمدتاً بر محوریت پاسخ‌گویی به نیازهای جمعیتی کنونی تعریف می‌شود و متأسفانه در این مسیر سازه‌های کهن، بافت‌های تاریخی و فضاهای شهری با قدمت صدها ساله، اغلب به‌عنوان مانعی بر سر راه «مدرنیزاسیون» تلقی می‌شوند. گسترش بی‌قاعده شهرها و پروژه‌های عمرانی مانند ساخت بزرگراه‌ها یا مترو اغلب نیازمند حفاری‌های گسترده بوده که به معنای برخورد مستقیم با لایه‌های باستانی مدفون است.

این رویکرد ناشی از آن است که در محاسبات اقتصادی، هزینه پیش‌بینی نشده اکتشافات باستان‌شناسی معمولاً نادیده گرفته می‌شود.

ساخت‌وسازهای جدید در مجاورت بافت‌های تاریخی، سنگینی بار جمعیتی و ساختاری را بر این بناها تحمیل می‌کند. افزایش رطوبت ناشی از نشست آب‌لوله‌کشی‌های فرسوده شهری، لرزش‌های ناشی از تردد وسایل نقلیه سنگین در خیابان‌های پارک تاریخی، آلودگی هوا و صوتی ناشی از فعالیت‌های صنعتی و ترافیک همگی فرایند تخریب تدریجی را سرعت می‌بخشند.

پایتخت بزرگ‌ترین قربانی توسعه بی‌برنامه

تقابل توسعه و میراث در جغرافیای ایران، مظاهر متفاوتی به خود گرفته است و پایتخت ایران، بزرگ‌ترین قربانی توسعه بی‌برنامه است. لایه‌های تاریخی شهر از «ری» باستان تا دوران قاجار و پهلوی در زیر آسفالت خیابان‌های فعلی مدفون شده‌اند. ایجاد خطوط مترو و توسعه زیرزمینی، بارها شواهد ارزشمندی از دوره‌های مختلف را با خطر نابودی مواجه کرده است. تخریب بافت‌های تاریخی و جایگزینی آن‌ها با برج‌های بلندمرتبه، سیمای شهری را از اصالت تهی کرده و تناسبات بصری شهری را به هم زده است.

نصف جهان؛ گورستان قنات‌های تاریخی

اصفهان یا همان شهر نصف جهان نیز نمونه‌ای کلاسیک از این تعارض است. اگرچه بخش زیادی از سی و سه پل و میدان نقش جهان به عنوان شاهکارهای جهانی حفظ شده‌اند، اما فشار ساخت‌وسازها و توسعه فیزیکی در حریم شهر، به‌خصوص در مناطق پیرامونی و شهرک‌های جدید، منجر به نابودی تدریجی قنات‌های تاریخی، قلعه‌ها و روستاهای اطراف شده است.

باغ‌های شیراز؛ زخمی از توسعه

شهر شیراز نیز که با باغ‌های میراث جهانی و بافت تاریخی زندگی و قاجاری شهرت و آوازه جهانی دارد، اما حالا سایه ساختمان‌های مدرن که استاندارد ارتفاعی را رعایت نمی‌کنند روی بناهای تاریخی، دسترسی آن‌ها به نور طبیعی را مختل کرده و فشار بر شبکه‌های زیرزمینی موجب خشکیدگی بسیاری از قنات‌ها شده است.

میراث خوزستان تحت فشار توسعه

در جنوب غرب کشور نیز توسعه نامتوازن کشاورزی صنعتی و ساخت‌وسازهای بدون ضابطه، آرامگاه‌ها و تپه‌های باستانی شوش و چغازنبیل را تحت فشار قرار داده است.

دست‌اندازی به اراضی اطراف این محوطه‌ها، چه برای کشاورزی و چه برای پروژه‌های عمرانی کوچک، می‌تواند اسناد تاریخی صدها ساله را که در لایه‌های خاک مدفون هستند، برای همیشه از دسترس محققان خارج کند. باید به این نکته توجه کرد که توسعه یک شهر نباید به قیمت محو شدن هویت آن تمام شود.

سازه‌های هزاران ساله شوشتر تشنه نجات هستند

مهندسی کهن، قربانی مدیریت مدرن

ورود هر متجاوزی را به آن سمت شهر تقریباً غیرممکن می‌کرده است.

این نشان می‌دهد مهندسان باستان ما آب را نه تنها برای رفاه، بلکه برای امنیت ملی نیز در نظر گرفته بودند. طراحی این کانال‌ها نیازمند درک عمیقی از اصول مکانیک سیالات و محاسبه نیروی برشی در بستر و دیواره‌ها بوده تا اطمینان حاصل شود که جریان بدون ایجاد فرسایش بیش از حد یا رسوب‌گذاری ناخواسته، آب را هدایت می‌کند.

بزرگ‌ترین تهدیدی که امروز این میراث جهانی را در معرض خطر قرار داده، چیست؟

متأسفانه بزرگ‌ترین و محسوس‌ترین تهدید، ورود فاضلاب‌ها و پساب‌های شهری است. در جایی که باید آب پاک جاری باشد، شاهد وضعیت تأسف‌باری هستیم. بخش بزرگی از فاضلاب‌های شهری شهر شوشتر و حتی شهرهای بالادست کارون، بدون تصفیه کافی وارد رودخانه شده و وضعیت سلامت رودخانه را به شدت به خطر انداخته است. این آلودگی هم بر سلامت مردم و هم بر سلامت بناهای تاریخی تأثیر مخرب دارد.

آیا این فاضلاب مستقیماً به بدنه تاریخی رسیده و آسیب‌زا هستند؟

دقیقاً، با وجود تلاش‌هایی که برای ساخت تصفیه‌خانه در پایین‌دست انجام شده، متأسفانه هنوز به نتیجه مطلوب نرسیده‌ایم. ما همچنان شاهد این هستیم که شبکه‌ها و کانال‌های فاضلاب، در کنار اجزای حیاتی مانند بند میزان، پل شوشتر و بند گرگر، مستقیماً تخلیه می‌شوند. علاوه بر آلودگی میکروبی، ما در پایش‌های خود مرتباً افزایش املاح نمکی در رودخانه را نیز رصد می‌کنیم که ناشی از آلودگی است.

این نمک و آلودگی می‌تواند تأثیرات مخرب و بلندمدتی بر سنگ بنا و مصالح تاریخی داشته باشد.

از منظر مهندسی شیمیایی آب، افزایش غلظت یون‌ها می‌تواند با نفوذ موبینه‌ای به داخل ساختار سنگی و با کریستالیزاسیون مجدد نمک در داخل منافذ، تنش‌های فیزیکی ایجاد کند که این پدیده به طور خاص موجب تخریب تدریجی و کنده شدن لایه‌های سطحی می‌شود.

اشاره شد حقایق اهمیت زیادی دارد؛ آیا شوشتر به حق خود می‌رسد؟

این یک بحث موازی و بسیار مهم است. با وجود ثبت جهانی، اما طبق کنوانسیون‌های بین‌المللی، حقایق‌های لازم برای این آثار به طور کامل تأمین نمی‌شود.

به‌عنوان مثال، اگر بند شادروان - که قدمت آن به دوره ساسانی می‌رسد و حتی نامش در شاهنامه آمده است - وجود نداشته باشد، آبی در پشت‌بند جمع نمی‌شود و در نتیجه نهر دار یون نمی‌تواند آب‌گیری کند.

این چرخه به همین شکل ادامه پیدا می‌کند. اگر بند میزان نباشد، پل گرگر در برابر نخستین فشارهای شدید جریان رودخانه آسیب‌پذیر می‌شود و اگر بند گرگر هم نباشد، سیستم توزیع آب به محوطه‌های آسیاب‌ها و آبشارها دچار اختلال می‌شود. این اتکالی متقابل، آن را تبدیل به یک شاهکار نبوغ بشری در صنعت مهندسی رودخانه می‌کند که متأسفانه با آسیب به یک حلقه، کل زنجیره با خطر فروپاشی مواجه می‌شود.

از دیدگاه هیدرولیکی، این مجموعه نمونه‌ای از یک سیستم کنترل جریان با هدف توزیع و بهره‌برداری بهینه از منابع آب سطحی است که در آن، سازه‌های متعادل کننده - مانند بندها - برای مدیریت دبی‌های سیلابی و تضمین حداقل جریان مورد نیاز برای بخش‌های پایین دست - مانند آسیاب‌ها - طراحی شده‌اند.

مجموعه آسیاب‌ها در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی چه نقشی ایفا می‌کردند؟

مجموعه آسیاب‌ها و آبشارها به عنوان قلب تپنده اقتصادی شوشتر در دوران اوج، شامل حدود ۴۰ باب آسیاب بوده است.

این سیستم نه تنها نیروی مکانیکی لازم برای آرد کردن غلات مردم شهر را فراهم می‌کرد، بلکه یک مرکز اقتصادی و فرهنگی مهم نیز محسوب می‌شد. آب که شاهرگ حیات است، در این شهر از دیرباز در باورها، زندگی و فرهنگ مردم جایگاه ویژه‌ای داشته و کارکرد آسیاب‌ها نمادی عینی از این ارتباط عمیق با آب بوده است.

این آسیاب‌ها به طور معمول از اصل تبدیل انرژی پتانسیل آب به انرژی جنبشی و سپس انتقال آن از طریق محورهای آبی به سنگ‌های آسیاب استفاده می‌کردند که مستلزم طراحی دقیق شیب کانال‌ها و مدیریت مؤثر ارتفاع سقوط آب بود.

شما به نهر گرگر اشاره کردید که قدمت آن به دوره ساسانی بازمی‌گردد، نقش دوگانه این نهر چیست؟

نهر گرگر یک سازه کاملاً استراتژیک است. این نهر علاوه بر اینکه نقش کانال آب‌بر و آبرسان را برای تأمین نیازهای شهر ایفا می‌کرده، در بخش شرقی شهر، نقش خندق دفاعی را نیز بازی می‌کرده است.

این خندق دست‌کمند با عمق حدود ۲۰ متر و عرضی بین ۵۰ تا ۱۰۰ متر، عملاً به‌عنوان یک حصار طبیعی عمل کرده و

مجموعه‌ای از پل‌ها، تونل‌ها، کانال‌ها و آسیاب‌ها نیستند؛ آن‌ها شهادت زنده‌ای بر نبوغ، خلاقیت و درک عمیق ایرانیان باستان از طبیعت و محیط زیست هستند.

این شاهکار مهندسی که قدمت آن به دوران ساسانیان بازمی‌گردد و به‌عنوان دهمین اثر ایرانی در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده است، نمایانگر یک نظام یکپارچه و هوشمند برای مدیریت منابع آب در یکی از گرم‌ترین مناطق ایران است. هوشمندی ایرانیان در شوشتر، نه فقط در ساختن، بلکه در تعامل سازنده با رودخانه خروشان کارون نهفته است.

آن‌ها با طراحی دقیق کانال‌های انحرافی توانستند بخشی از آب را هدایت کنند تا هم شهر را سیراب کنند، هم آسیاب‌ها را به حرکت درآورند و هم از تخریب شهر توسط سیلاب‌های فصلی جلوگیری کنند.

این دانش کهن که بر مبنای اصول دینامیک سیالات و معماری محیطی بنا شده، نه تنها یک دستاورد تاریخی است، بلکه امروزه به‌عنوان مدل پایدار مدیریت آب می‌تواند الهام‌بخش راهکارهای نوین در مواجهه با

چالش‌های اقلیمی باشد.

سازه‌های آبی شوشتر، میراثی است که برتری ایرانیان در آمیختن علم، هنر و زندگی روزمره را به نمایش می‌گذارد، اما متأسفانه در حال حاضر توسعه شهری و ورود فاضلاب‌ها روند تخریب این میراث کهن را تسریع کرده است.

این مهم را بهانه‌ای برای گفت‌وگو با علی محمد چهارمحالی، رئیس پیشین میراث فرهنگی شوشتر قرار دادیم تا زاویه‌های پنهان اهمیت این سازه‌ها و تهدیدهای جدی که بقای آن را نشانه رفته از زبان ایشان بشنویم.

نظام آبی در شوشتر چگونه کار می‌کرده است؟

سازه‌های آبی شوشتر یا همان مجموعه ۱۳ اثر با عنوان «نظام آبی تاریخی شوشتر» به‌عنوان دهمین اثر ایران، در سال ۲۰۰۹ میلادی - ۱۳۸۷ شمسی - در فهرست جهانی یونسکو به ثبت رسید. این شاهکار مهندسی صرفاً چند پل و کانال نیست؛ یک نظام مهندسی زنده و هوشمند است.

این سیستم شامل پل‌ها، پل‌بندها، آسیاب‌ها و کانال‌های آب‌رسانی بوده که روی رودخانه‌های گرگر، شیت و نهر داریون قرار گرفته‌اند.

دلیل اصلی نام‌گذاری آن به‌عنوان «نظام» در همین است که هر اثر بر اثر مجاورت خود و بر اثر دیگر تأثیر می‌گذارد. این یک شبکه کاملاً حلقه‌گونه و وابسته متقابل است.

افقی

۱. بهترین روکش برای قاشق و چنگال و برخی ظروف پخت‌وپز - پوست ۲. شاغل رشته ورزشی اسب‌دوانی - هوو ۳. قلب قرآن - امتحان - بی‌باک ۴. حیوان بالان دیده - فلز سرچشمه - شکل مدور - بالابر خودرو ۵. پس از پشتک می‌آید - گاهنامه ۶. عضو جویدن - ملاقات - بتی در جاهلیت ۷. راه کوتاه - نتر - کلمه پرسش - حیوانی جونده از خانواده راسویبان ۸. سازمان جاسوسی جنایتکار رژیم صهیونیستی - از انواع روغن خوراکی ۹. نامی برای حضرت فاطمه (س) - نام کوچک والسا، رئیس‌جمهور اسبق لهستان و برنده جایزه صلح نوبل - کشتی - مالیات ۱۰. ساز پرسرصد - پدر حضرت یحیی (ع) - پیامبر خیاط ۱۱. جمع بد - نام دخترانه وطنی - ورزش نشانه‌روی ۱۲. زیر پامانده - چادر زنانه - طایفه کم‌حرف - خالص ۱۳. یار دیرینه نخ - پایتخت کانادا - شگرد انجام کاری ۱۴. مشکین شهر سابق - نوعی دیوار پوش که از جنس‌های

این کمبود آب، مستقیماً بر پیکره آثار تأثیر منفی می‌گذارد و فرایند «تر و خشک شدن مکرر» بخش‌هایی از دیواره‌ها و بدنه‌ها را آسیب‌پذیر می‌کند. برای مثال، سطح آب در نهر داریون اکنون چندین متر پایین‌تر از بستر تاریخی آن قرار دارد و این امر موجب می‌شود دیواره‌های تاریخی در معرض فرسایش شدید قرار گیرند و خطر تخریب روزافزون افزایش یابد.

این فرسایش زمانی تشدید می‌شود که جریان کم‌سرعت یا متوقف شده، با وزش باد یا نفوذ سیالات موجب سست شدن ذرات بستر شود، یا اینکه در اثر افت شدید سطح آب، سازه‌هایی که برای تحمل فشار آب در یک سطح خاص طراحی شده‌اند، دچار تنش‌های ساختاری ناشی از اختلاف فشار هوای بالای سطح آب و بستر خشک شده شوند. بزرگ‌ترین دشمن سازه‌هایی که بر اساس جریان دائمی آب طراحی شده‌اند، نوسان‌های شدید آب است.

به‌علاوه، در صورت وقوع جریان‌های با سرعت بالا در دبی‌های غیرمتعارف - مثلاً در شرایط سیلاب‌های محدود - اگر سرعت سیال از یک حد بحرانی عبور کند، تنش برشی اعمال شده می‌تواند از مقاومت برشی مصالح فراتر رفته و منجر به تخریب سریع و موضعی سنگ بنا شود.

توسعه شهری و ساخت‌وسازها چه تهدیدهایی برای این سازه‌ها داشته است؟

این شاید دردناک‌ترین بخش ماجرا باشد. متأسفانه، توسعه بافت شهری و صدور مجوزهای غیراصولی توسط دستگاه‌هایی مانند شهرداری در حریم‌های میراث فرهنگی و عرصه‌های تعریف شده، بارها صورت گرفته است. ما شاهد ساخت‌وساز ویلاهایی در مجاورت رودخانه گرگر هستیم که صرفاً نقش تفریحی برای عده‌ای متمول دارند و هیچ سودی برای شهر ندارند.

این ساخت‌وسازها دو مشکل بزرگ ایجاد می‌کنند: نخست، بار زیادی را به جداره‌های تاریخی و کانال‌هایی که در زیر آن‌ها عبور می‌کنند، تحمیل می‌کنند. دوم، این تجاوزها هویت تاریخی و منظر فرهنگی سایت ثبت جهانی را مخدوش می‌کنند.

از منظر مهندسی سازه، اضافه‌بار ناشی از این ساخت‌وسازها می‌تواند بر توزیع تنش‌های عمودی و افقی وارد بر دیواره‌های خاکی و سنگی تأثیر منفی بگذارد و پایداری شیب‌ها را که بر اساس تحلیل‌های ژئوتکنیکی طراحی شده‌اند، به هم بزند. علاوه بر این، نزدیک شدن سازه‌های جدید به مسیر جریان آب می‌تواند با تغییر شرایط مرزی سبب تشدید اثرات مخرب مانند پدیده کاویتاسیون در نواحی بردشار سازه‌های قدیمی تر شود؛ چرا که تغییر هندسه مسیر جریان، سرعت سیال را در نقاط حساس افزایش می‌دهد.

آیا برای مقابله با روند تخریب این میراث کهن، راهکار و برنامه‌ای تدوین شده است؟

خوشبختانه در یک مقطع «نقشه‌های مدیریتی سازه‌های آبی» جامع‌تر تهیه و رسماً به سازمان یونسکو تقدیم کردیم. هسته اصلی این نقشه بر این موضوع استوار است که در یک عرصه تعریف شده، فعالیت‌های توسعه‌ای که موجب ایجاد آسیب به بناهای تاریخی می‌شود باید متوقف شوند و املاک واقع در آن حریم باید در اولویت تمکک قرار گیرند تا بتوانیم بافت را ساماندهی کرده و دسترسی اصولی به آثار را فراهم آوریم.

چقدر به اجرای این راهکارهای علمی و نقشه‌های تدوین شده امید دارید؟

امید می‌رود دستگاه‌های نظارتی و دستگاه عدالت با حساسیت بیشتری به این موضوع رسیدگی کنند. میراث فرهنگی باید بتواند پایش و مانیتورینگ بهتری بر این آثار اعمال کند.

ما خود را رابطی میان گذشتگان و آیندگان می‌دانیم. بی‌توجهی و بدرفتاری ما با این آثار تاریخی، به معنای گرفتن بخشی از هویت ملی و تاریخی از آیندگان است. حفاظت از این شاهکار مهندسی، فقط وظیفه میراث فرهنگی نیست؛ بلکه وظیفه تک‌تک شهروندان و نهادهای متولی توسعه شهری است. تأمین پایداری بلندمدت این سازه‌ها، مستلزم پایش مستمر پارامترهای هیدرولیکی - مانند نرخ دبی، سرعت جریان و فشار موضعی - و تکرار تحلیل‌های عددی - مانند روش اجزای محدود برای مدل‌سازی رفتار سازه در برابر شرایط جدید محیطی - است.

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

استخوانی دریا-پسوند مصدرساز ۱۴. شلوار چین- دیواره- شهر بندری تاریخی در نزدیکی بوشهر امروزی ۱۵. ثروت- سازنده انواع فرآورده‌های لبنی

حل جدول شماره قبل

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر
۲	ا	م	ن	ت	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	م	ن	ت	ا
۳	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر
۴	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر	د	ا	ر
۵	ن	ت	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	م	ن	ت	ا	م	ن
۶	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۷	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۸	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۹	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۰	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۱	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۲	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۳	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۴	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۵	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن

مختلفی ساخته می‌شود ۱۵. تنگی - پایتخت مکزیک

عمودی

۱. شهر آبشار سفید-صندوقچه عطاری ۲. به ازای یک نفر- ماهر
۳. توگوشی - مدور - نام دخترانه وطنی - نقره
۴. دستگاهی در موسیقی سنتی ایرانی - چراغ نفتی خوراک‌پزی
۵. صحبت درگوشی ۶. ضروری - تازه ساخته شده - ضرورت ۶.
- کیفور - پسوند شباخت - عنصر الماس ۷. طنین صدا - کشیدنی
- بچه - جذاب - فخر فروشی خودمانی ۸. برابر فارسی بزم آورد
- برایش برگزیده شد - از گزارشگران باسابقه مسابقات فوتبال
- کشورمان با نام کوچک جواد ۹. خیس - نام پسرانه وطنی - مایه
- حیات - ضمیری در دستور زبان عربی ۱۰. پدر شعر نو - مخترع
- تلفن - سرکرده خون‌خوار مغول‌ها ۱۱. بانوی پروتستان - هادی
- جریان برق - با این املا هم جمع رأس است ۱۲. متصل - نوگرا - رنگ آرامش بخش ۱۳. کالا - شاخه‌ای از شیعیان ترکیه و سوریه -

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۲	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۳	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۴	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۵	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۶	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۷	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۸	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۹	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۰	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۱	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۲	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۳	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۴	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن
۱۵	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن	ت	ا	م	ن